

Oprávnění strážníka obecní policie v provozu na pozemních komunikacích
(právní stav od 1. ledna 2024)

Obsah:

1. ZÁKON O OBECNÍ POLICII	2
1.1 Oprávnění přiložit technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla (tzv. „botičku“)	2
1.2 Další oprávnění v provozu na pozemních komunikacích (zadržení tabulky státní poznávací značky nebo zabránění v jízdě za použití tzv. „botičky“).....	4
2. ZÁKON O SILNIČNÍM PROVOZU	6
2.3 Oprávnění strážníka usměrňovat provoz v křižovatce.....	6
2.4 Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích.....	6
2.5 Oprávnění kontrolovat řidiče, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou	6
2.6 Výjimky pro obecní policii z některých povinností řidiče podle zákona o silničním provozu	6
2.7 Oprávnění kontrolovat potvrzení zakládající zdravotní důvody pro nerespektování některých povinností řidičů a přepravovaných osob7	
2.8 Oprávnění vyžadovat řidičský průkaz, osvědčení o registraci vozidla a další doklady	7
2.9 Oprávnění strážníka ve vztahu k učiteli autoškoly.....	8
2.10 Oprávnění řidičů vozidel obecní policie ve vztahu k zákazu zastavení a stání	8
2.11 Oprávnění rozhodnout o odstranění vozidla v provozu na pozemních komunikacích	8
2.12 Oprávnění strážníka při provozu v obytné, pěší, cyklistické a sdílené zóně	9
2.13 Vybavení vozidel obecní policie	9
2.14 Přeprava strážníka v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru	9
2.15 Vozidla obecní policie a užívání chodníku	9
2.16 Užívání osobního přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobného technického zařízení	10
2.17 Oprávnění vyžadovat prokázání oprávněnosti užívání parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením.....	10
2.18 Řízení provozu na pozemních komunikacích.....	11
2.19 Oprávnění usměrňovat provoz.....	11
2.20 Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích.....	11
2.21 Oprávnění zastavovat vozidla	11
2.22 Oprávnění měřit rychlost vozidel.....	12
2.23 Oprávnění při řízení vozidla s mentorem	12
2.24 Oprávnění strážníka ve vztahu ke zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel	12
2.25 Oprávnění zabránit řidiči v jízdě	12
2.26 Centrální registr řidičů	13

2.27 Oznamovací povinnost obecní policie ve vztahu k Ministerstvu dopravy 13	
2.28 Oznamovací povinnost obecní policie ve vztahu k obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností	13
2.29 Přestupky podle zákona o silničním provozu	14
a) porušením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích	17
b) nedovoleným zastavením nebo stáním vozidla na pozemní komunikaci ..	17
c) užitím vyhrazeného jízdního pruhu v rozporu s § 14 odst. 1 nebo nesplněním povinností stanovených v § 14 odst. 2.....	18
d) porušením pravidel pro chůzi, jízdu na jízdním kole, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířatech, □vedení a hnaní zvířat nebo užívání osobního převážníku	19
e) porušením povinnosti přepravované osoby, která se může aktivně podílet na jízdě vozidla, během jízdy nebo bezprostředně před jejím zahájením nepožití alkoholický nápoj nebo neužití jinou návykovou látku nebo nezahájit jízdu v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.....	20
f) porušením pravidel pro provoz v obytné, pěší, cyklistické nebo sdílené zóně	20
3. ZÁKON O PODMÍNKÁCH PROVOZU NA POZ. KOMUNIKACÍCH.....	22
4. ZÁKON O SILNIČNÍ DOPRAVĚ	23
5. ZÁKON O POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH	24

1. ZÁKON O OBECNÍ POLICII

1.1 Oprávnění přiložit technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla (tzv. „botičku“)

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), v § 2 písm. d) stanoví, že obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

V souladu s § 17a zákona o obecní policii je strážník oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,

- a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
- b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích,
- c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo
- d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství

a jeho řidič není na místě přítomen.

Veřejné prostranství je definováno v § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Jsou jím všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Toto užívání zpravidla nevyžaduje zvláštního povolení a je bezplatné. Ve veřejném zájmu ovšem může být omezeno (např. obecně závaznou vyhláškou obce) nebo vázáno na určité podmínky.

V souladu s ustanovením § 23 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, může obec v nařízení obce zejména vymežit oblasti obce, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy k

- a) stání silničního motorového vozidla v obci na dobu časově omezenou, nejvýše však na dobu 24 hodin,
- b) odstavení nákladního vozidla nebo jízdní soupravy v obci na dobu potřebnou k provedení celního řízení,
- c) stání silničního motorového vozidla provozovaného právnickou nebo fyzickou osobou za účelem podnikání podle zvláštního právního předpisu, která má sídlo nebo provozovnu ve vymezené oblasti obce, nebo k stání silničního motorového vozidla fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu nebo je vlastníkem nemovitosti ve vymezené oblasti obce nebo k stání silničních motorových vozidel stanovených v nařízení obce,

nebude-li tímto užitím ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích a jiný veřejný zájem.

V nařízení obec stanoví způsob placení sjednané ceny a způsob prokazování jejího zaplacení. Místní komunikace nebo jejich určené úseky musí být označeny příslušnou dopravní značkou, tj. parkoviště s parkovacím kotoučem (dopravní značka č. IP 13b) nebo parkoviště s parkovacím automatem (dopravní značka č. IP 13c).

Řidič, který zaparkoval vozidlo na takto označeném parkovišti a nesplnil podmínky stanovené v nařízení obce, je podezřelý ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Není vyloučeno, aby strážník při provádění nezbytných šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku použil technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla podle ustanovení § 17a zákona o obecní policii. Při použití těchto prostředků je podle názoru Ministerstva vnitra i Ministerstva dopravy vždy třeba zvážit, zda je účelné dát přednost „snadnějšímu vybrání pokut“ před prodloužením doby nepovoleného státní motorového vozidla.

Technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla lze použít, jen jsou-li zajištěny nepřetržitě podmínky pro jejich bezodkladné odstranění. Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla se odstraní bez zbytečného odkladu

- a) po projednání přestupku příkazem na místě,
- b) prokáže-li osoba, která vozidlo na místě ponechala, strážníkovi svou totožnost podle § 12, nebo
- c) po provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti provozovatele vozidla, pokud o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla požádala jiná k tomu oprávněná osoba, která prokáže právní vztah k vozidlu nebo k jeho provozovateli.

Technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla nelze použít, jde-li o vozidlo, které tvoří překážku silničního provozu, nebo je viditelně označeno jako vozidlo ozbrojených sil, bezpečnostních sborů, jednotky požární ochrany, vozidlo určené k poskytování zdravotnických služeb, vozidlo invalidy nebo jako vozidlo osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána.

Přiložení a odstranění technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala. Konkrétní výši účtované částky může obec, v souladu se zákonem č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, stanovit nařízením obce jako cenu maximální.

Strážník je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla v souladu s § 17a odst. 1 zákona o obecní policii. Výše citované ustanovení operuje se slovesem „použít“, které dle našeho názoru nelze

restriktivně ztotožnit se slovem „nasadit“ („odstranit“), ale je třeba jej chápat v širším významu, kdy zákon strážníkovi především ukládá rozhodovací pravomoc zda, kdy a kde bude tento donucovací prostředek užit, a to v souvislosti se spácháním přestupku. Tuto rozhodovací pravomoc není možné smluvně delegovat na jiný subjekt. Avšak samotné technické provedení, tj. nasazení a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, je možné smluvně sjednat. Půjde ovšem vždy jen o pomoc poskytnutou strážníkovi, na jeho pokyn a za jeho přítomnosti. Není možné, aby smluvní subjekt tuto činnost vykonával samostatně. Přiložit a odstranit technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla může na pokyn strážníka i jiná fyzická osoba. Doporučujeme však, aby tuto činnost vykonával sám strážník.

1.2 Další oprávnění v provozu na pozemních komunikacích (zadržení tabulky státní poznávací značky nebo zabránění v jízdě za použití tzv. „botičky“)

V souladu s § 17d zákona o obecní policii je obec, která má zřízenu svoji obecní policii nebo obec na jejímž území působí obecní policie na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené podle cit. zákona využít tento specifický orgán obce k vynucení povinnosti uhradit nedoplatek řidiče nebo provozovatele motorového vozidla na pokutě za přestupek podle zákona o silničním provozu, zákona o pozemních komunikacích nebo zákona o silniční dopravě.

Základní podmínkou pro takový postup je skutečnost, že zmíněné přestupky byly spáchány na území dotčených obcí a že

- a) pokuty, jejichž neuhrazením vznikl obcím nedoplatek, byly uloženy orgány těchto obcí a
- b) nedoplatky na takových pokutách nebyly předány obcemi k vymáhání obecnému správci daně.

Podle § 106 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) je exekucním správním orgánem, který na žádost provádí exekuci na peněžitá plnění, obecný správce daně místně příslušný podle zvláštního zákona (nestanoví-li přímo speciální zákon, jaký správní orgán je exekucním správním orgánem).

Obecným správcem daně je podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o celní správě“), celní úřad. Nicméně jeho působnost jako obecného správce daně je uvedeným ustanovením zákona o celní správě dále explicitně zúžena, neboť je zde stanoveno, že celní úřad je obecným správcem daně podle správního řádu a vykonává správu placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků.

Z technického hlediska strážník uplatní předmětné oprávnění v souvislosti s provozem vozidla, jehož řidič nebo v něm přepravovaná osoba je podezřelá ze spáchání přestupku týkajícího se bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích [§ 79 odst. 1 písm. c) bod 2. zákona o silničním provozu]. Přitom může požadovat po řidiči takového motorového vozidla uhrazení předmětného nedoplatku na místě v hotovosti nebo bezhotovostním převodem, k němuž je dán platební příkaz prostřednictvím platební karty.

V případě, že nedoplatek není na místě zastavení motorového vozidla uhrazen, přikáže strážník řidiči jízdu na nejbližší vhodné místo (z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích) a

- a) zadrží tabulky státní poznávací značky (dále jen "registrační značka") motorového vozidla; pokud je řidič motorového vozidla odmítne na výzvu strážníka vydat, tabulky registrační značky odejme, nebo
- b) zabrání motorovému vozidlu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

§ 17e zákona o obecní policii dále obsahuje celou řadu s těmito úkony spojených povinností a oprávnění jak strážníka, tak i dotčených osob (např. povinnost sepsání úředního záznamu strážníkem o zadržení tabulek registrační značky, použití „botičky“ a jeho náležitosti, povinnost vyrozumění provozovatele vozidla o učiněných úkonech, pokud tato osoba není totožná s řidičem zastaveného vozidla, odpovědnost za vznik případné škody na vozidle nebo přepravovaných osob, věcech atd., výjimky z využití tohoto oprávnění a informační povinnost obecní policie ve prospěch Ministerstva dopravy, pokud jde o vozidlo registrované v České republice).

Naopak § 17f zákona o obecní policii upravuje opačný proces, tedy podmínky a způsob vrácení tabulek registrační značky a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

Z pohledu ochrany práv osob, vůči nimž bylo uplatněno výše popsané oprávnění strážníka upravuje § 17g zákona o obecní policii problematiku případných stížností, které se podávají u osob plnohodnotně řídících obecní policii, tedy u starosty nebo jiného člena zastupitelstva pověřeného řízením obecní policie.

2. ZÁKON O SILNIČNÍM PROVOZU

2.3 Oprávnění strážníka usměrňovat provoz v křižovatce

Zákon o silničním provozu v § 2 vymezuje pojem „křižovatka s řízeným provozem“. Jedná se o místo, kde je provoz řízen světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo příslušníkem policie ve stejnokroji, příslušníkem Vojenské policie ve stejnokroji nebo usměrňován strážníkem obecní policie **ve stejnokroji (dále jen „strážník obecní policie“)**.

2.4 Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích

Mezi základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích podle zákona o silničním provozu, **kteřé se přímo dotýkají plnění úkolů obecní policie**, spadá mj. i to, že nikdo nesmí používat technické prostředky a zařízení, které znemožňují nebo ovlivňují funkci technických prostředků používaných při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (dále jen "antiradar"). To znamená, že při měření rychlosti vozidel obecní policií rovněž nikdo tato zařízení nesmí používat.

2.5 Oprávnění kontrolovat řidiče, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou

Podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu je řidič povinen podrobit se na výzvu strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „tabákový zákon“) za účelem zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

2.6 Výjimky pro obecní policii z některých povinností řidiče podle zákona o silničním provozu

- a) § 6 - řidič vozidla obecní policie při plnění úkolů obecní policie nemusí být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu, **obdobné úlevy platí i při přepravě dětí ve vozidlech obecní policie**,
- b) § 7 - řidič vozidla obecní policie při plnění jejích povinností smí při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,
- c) § 9 - přepravovaná osoba musí být za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu; tato povinnost neplatí pro obecní policii

při plnění úkolů podle zákona, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla.

2.7 Oprávnění kontrolovat potvrzení zakládající zdravotní důvody pro nerespektování některých povinností řidičů a přepravovaných osob

Podle § 6 odst. 6 zákona o silničním provozu je strážník oprávněn kontrolovat zdravotní potvrzení umožňující řidiči, resp. přepravované osobě nebyť za jízdy připoután bezpečnostním pásem a přepravovat určité osoby na místech, která jsou vybavena zádržným bezpečnostním systémem.

2.8 Oprávnění vyžadovat řidičský průkaz, osvědčení o registraci vozidla a další doklady

Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe řidičský průkaz (to neplatí, pokud je držitelem platného řidičského průkazu České republiky), osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu (to neplatí, pokud je vozidlo zapsáno v registru silničních vozidel podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích), průkaz profesní způsobilosti řidiče (to neplatí, má-li záznam o profesní způsobilosti v řidičském průkazu nebo je tato skutečnost zapsána v centrálním registru řidičů), doklad o zdravotní způsobilosti, pokud jde o držitele řidičského oprávnění, který je starší 65 let a je povinen podrobovat se pravidelným lékařským prohlídkám podle § 87 a v případě vozidla kategorie M2, M3, N2, N3, O3 nebo O4 nebo vozidla kategorie T s konstrukční rychlostí převyšující 40 km.h⁻¹

1. doklad o poslední technické silniční kontrole, byla-li provedena na území jiného členského státu, a
2. doklad o poslední pravidelné technické prohlídce, jde-li o vozidlo registrované v jiném členském státě.

Všechny tyto doklady je řidič motorového vozidla v souladu s ustanovením § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu povinen na výzvu předložit rovněž strážníkovi obecní policie. **Nemá-li však povinnost mít některý z těchto dokladů při řízení u sebe, může namísto jeho předložení prokázat svou totožnost.**

Pokud ovšem řidič při kontrole vozidla předloží osvědčení o registraci vozidla, které bylo zadrženo příslušníkem Policie ČR, resp. prohlášeno za zadržené (viz § 6b odst. 4), nebo řidičský průkaz, který byl zadržán příslušníkem Policie ČR, resp. prohlášen za zadržovaný (viz § 118b odst. 6) nebo jehož držitel řidičské oprávnění pozbyl nebo mu bylo odňato nebo pozastaveno, strážník obecní policie mu tento doklad odejme a bezodkladně jej odevzdá příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Řidiči o tom vydá potvrzení.

2.9 Oprávnění strážníka ve vztahu k učiteli autoškoly

Podle § 8a odst. 2 je učitel autoškoly povinen při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podrobit se na výzvu strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu (tabákového zákona) ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

2.10 Oprávnění řidičů vozidel obecní policie ve vztahu k zákazu zastavení a stání

V § 27 odst. 1 až 4 zákona o silničním provozu jsou stanoveny situace, resp. definována místa, kde řidič nesmí zastavit a stát. Tyto zákazy se však netýkají řidičů vozidel obecní policie při výkonu působnosti (plnění úkolů) tohoto orgánu obce.

2.11 Oprávnění rozhodnout o odstranění vozidla v provozu na pozemních komunikacích

Strážník je oprávněn rozhodnout o odstranění vozidla v případech uvedených v § 27 odst. 5, § 45 odst. 4 a § 67 odst. 8 zákona o silničním provozu, když:

- vozidlo neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti,
- vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo
- na vyhrazeném parkovišti pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením je zastaví nebo stojí vozidlo bez tohoto označení zakázáno zastavení a stání.

V případě vyhrazených parkovišť je třeba zmínit vazbu na případy podle § 23 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, kdy lze nařízením obce vymezit oblasti obce, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy.

Žádný právní předpis nestanoví technické provedení odstranění vozidla, tj. kdo fakticky tuto činnost vykonává. Záleží na obci, zda uvedenou činností pověří strážníka nebo jiného zaměstnance obce, založí za tímto účelem právnickou osobu nebo uzavře příslušnou smlouvu se soukromou firmou.

Pokud se místo uložení vozidla, které bylo odstraněno na základě úkonu strážníka, nachází mimo území obce, nesmí zde strážník činit žádné související úkony, při kterých by využíval svých oprávnění z titulu povolání strážníka (např. výdej vozidla oprávněné osobě, ukládání pokut příkazem na místě apod.).

2.12 Oprávnění strážníka při provozu v obytné, pěší, cyklistické a sdílené zóně

Příkazem na místě může obecní policie projednávat rovněž přestupky podle § 124 odst. 13 písm. f), a to i ve vztahu k porušení pravidel pro provoz v obytné, pěší, cyklistické nebo sdílené zóně.

Informaci o tom, co se rozumí sdílenou zónou (sdílená zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou "Sdílená zóna" a konec je označen dopravní značkou "Konec sdílené zóny", a která je určena k užívání všemi účastníky silničního provozu) a jaká jsou základní pravidla pro pohyb účastníků provozu na pozemních komunikacích v takových místech, obsahuje § 39b zákona o silničním provozu.

Pravidla chování účastníků provozu na pozemních komunikacích svědčící pro obytné, pěší, cyklistické a sdílené zóny jsou dále upravena i v ustanoveních § 23, § 39, § 39a, § 40, § 58, § 60a, § 67 a § 76 zákona o silničním provozu.

2.13 Vybavení vozidel obecní policie

Podle § 41 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy mohou být vybavena vozidla obecní policie, která určí obec. Přitom platí, že řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštní výstražné světlo modré (v případě obecní policie) nebo modré a červené barvy, které je případně doplněné o zvláštní zvukové výstražné znamení, není povinen dodržovat všechny povinnosti svědčící řidičům ostatních vozidel.

2.14 Přeprava strážníka v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru

Podle § 51 odst. 2 zákona o silničním provozu strážníci obecní policie při plnění jejich úkolů a jiných osob při plnění úkolů civilní ochrany a při živelní pohromě mohou být přepravováni ve výše uvedených částech motorových vozidel.

2.15 Vozidla obecní policie a užívání chodníku

Primárními uživateli chodníků jsou, v souladu s § 53 odst. 1 zákona o silničním provozu chodci. Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat. To ale neplatí, pokud zákon o silničním provozu stanoví v tomto směru výjimky.

Takovou výjimkou je i možnost užití chodníku vozidlem obecní policie při plnění úkolů tohoto orgánu obce.

2.16 Užívání osobního přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobného technického zařízení

§ 60a zákona o silničním provozu upravuje pravidla užívání osobního přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobného technického zařízení (dále jen „osobní přepravník“) na stanovených místech.

Podle tohoto ustanovení obec zároveň může nařízením vymežit na svém území místa, kde je provozování osobního přepravníku na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty, na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty, na pěších, obytných a sdílených zónách nebo vozovce zakázáno.

Zákaz provozování osobního přepravníku uložený nařízením obce se však nevztahuje rovněž na obecní policii při plnění jejich povinností; strážník obecní policie užívající osobní přepravník je však povinen neohrozit bezpečnost a plynulost na pozemních komunikacích.

2.17 Oprávnění vyžadovat prokázání oprávněnosti užívání parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením

Parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením lze použít pouze v případě, řídí-li vozidlo nebo je-li ve vozidle přepravována osoba, která je držitelem parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením.

V souladu s ustanovením § 67 odst. 4 zákona o silničním provozu je přepravovaná osoba povinna prokázat na výzvu strážníka obecní policie, že jí byly přiznány mimořádné výhody podle jiného právního předpisu, které ji opravňují k užívání vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením.

2.18 Řízení provozu na pozemních komunikacích

Podle § 69 zákona o silničním provozu provoz na pozemních komunikacích se řídí světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo pokyny policisty nebo osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5 (vojenský policista a příslušníkem vojenské pořádkové služby), 8 (strážník obecní policie), 9 (celník ve stejnokroji) nebo 10 (příslušník HZS ve stejnokroji) nebo zvláštního právního předpisu.

V tomto ohledu však stále platí, že strážník usměrňuje provoz na pozemních komunikacích v rozsahu stanoveném § 75 odst. 8 zákona o silničním provozu (viz níže).

2.19 Oprávnění usměrňovat provoz

Podle § 75 odst. 8 zákona o provozu na pozemních komunikacích je strážník obecní policie oprávněn pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné pro obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a není-li řízení provozu zajištěno Policií ČR nebo v součinnosti s Policií ČR. Při usměrňování provozu používá strážník pokyny stanovené pro řízení provozu policisty.

2.20 Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích

Podle § 76 odst. 5 zákona o silničním provozu pokyny **dávané při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích podle § 75 (tedy i pokyny strážníka obecní policie)** jsou nadřazeny přechodné, místní i obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích

2.21 Oprávnění zastavovat vozidla

Podle ustanovení § 79 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu smí strážník obecní policie ve stejnokroji zastavovat vozidla:

- 1) před přechodem pro chodce k zajištění bezpečného přechodu osob, jestliže to situace na přechodu či stav přecházejících osob vyžaduje,
- 2) jestliže řidič vozidla nebo přepravovaná osoba je podezřelá ze spáchání přestupku týkajícího se bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Strážníci jsou podle § 79 odst. 2 zákona o silničním provozu oprávněni zastavovat vozidla:

- a) vztyčenou paží nebo zastavovacím terčem a za snížené viditelnosti červeným světlem, kterým pohybují v horním půlkruhu.
- b) z jedoucího vozidla kýváním paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem nebo i rozsvícením nápisu „STOP“ podle zvláštního právního předpisu ze směru jízdy zastavovaného vozidla, a to zepředu i zezadu.

2.22 Oprávnění měřit rychlost vozidel

Podle § 79a zákona o silničním provozu za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií.

2.23 Oprávnění při řízení vozidla s mentorem

Podle § 83a zákona o silničním provozu řídičské oprávnění pro skupinu B lze s písemným souhlasem jejího zákonného zástupce udělit rovněž osobě, která dosáhla věku 17 let. Tento sedmnáctiletý řidič do doby dosažení věku 18 let je oprávněn k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny B pouze s doprovodem osoby, která je zapsána v registru řidičů jako jeho mentor.

Přitom mentor je na výzvu strážníka obecní policie povinen prokázat svou totožnost a podrobit se vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

2.24 Oprávnění strážníka ve vztahu ke zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

§ 89b zákona o silničním provozu zakládá oprávnění strážníka obecní policie v případě, že zjistí skutečnost důvodně nasvědčující tomu, že držitel řídičského oprávnění je zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel, oznámit takovou informaci obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle jeho obvyklého bydliště nebo místa studia.

2.25 Oprávnění zabránit řidiči v jízdě

V souladu s ustanovením § 118a odst. 4 zákona o silničním provozu disponuje strážník, v zákonem stanovených případech, oprávněním zabránit řidiči v jízdě a zároveň povinností přivolat Policii České republiky. Řidič je povinen setrvat na místě do příchodu Policie České republiky.

Jedná se o situace, kdy řidič

- a) je podezřelý, že bezprostředně předtím zavinil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví jiné osoby,
- b) ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast a kterou byl povinen oznámit policii podle § 47 odst. 3 písm. b),
- c) je podezřelý, že řídil motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
- d) se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
- e) se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. g) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou,
- f) řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny,
- g) řídil motorové vozidlo, přestože mu byl soudem uložen trest nebo správním orgánem uložen správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

nebo jestliže

- a) je důvodné podezření, že vozidlo bylo odcizeno,
- b) vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích z důvodu nebezpečné závady,
- c) řidič odmítl podrobit vozidlo technické silniční kontrole,
- d) je důvodné podezření, že vozidlo bylo užito v rozporu s § 47a.

2.26 Centrální registr řidičů

Podle § 122 odst. 5 zákona o silničním provozu stejně jako Ministerstvo vnitra, GIBS, Policie ČR, Vojenská policie, soudy, státní zastupitelství a Bezpečnostní informační služba musí mít i obecní policie zajištěn přímý přístup do centrálního registru řidičů.

2.27 Oznamovací povinnost obecní policie ve vztahu k Ministerstvu dopravy

Obecní policie je povinna poskytovat Ministerstvu dopravy aktuální informace, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích (§ 124 odst. 3 zákona o silničním provozu).

2.28 Oznamovací povinnost obecní policie ve vztahu k obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností

Ustanovení § 123b odst. 3 a 128 odst. 3 zákona o silničním provozu se částečně překrývají. Ustanovení § 128 lze pak považovat za obecné/zastřešující ustanovení upravující oznamovací povinnost strážníků v případě přestupků proti zákonu o silničním provozu.

Podle našeho názoru § 123b odst. 3 písm. a) má vazbu především na přestupky, které jsou spojeny s případným bodovým „ohodnocením“ řidiče – viz skupinový nadpis nad § 123b, takže, jak je uvedeno výše, v tomto ohledu se toto ustanovení částečně prolíná s § 128 odst. 3 cit. zákona.

Pokud tedy strážník obecní policie uloží pokutu příkazem na místě za přešůpek podle zákona o silničním provozu, a přitom protiprávní jednání je zařazeno do bodového hodnocení, je povinen oznámení o uložení takové pokuty v souladu s § 123b zákona o silničním provozu do 3 pracovních dnů ode dne jejího uložení doručit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Vedle toho je pak je strážník povinen v souladu s § 128 odst. 3 zákona o silničním provozu zaslat do 3 pracovních dnů po projednání přestupku podle zákona o silničním provozu (uložení pokuty příkazem na místě) oznámení o této skutečnosti příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. To ale neplatí pro přestupky podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

2.29 Přestupky podle zákona o silničním provozu

Obecný postup strážníka v případě odhalení jakéhokoliv přestupku

- a) Strážník, který při výkonu svých povinností a oprávnění získá důvodné podezření, že byl spáchán přešůpek (odhalí přešůpek), a to jak na základě oznámení kohokoliv nebo vlastní činností, přičemž projednání přestupku příkazem na místě do jeho kompetence nepadá a pachatele přestupku chytí přímo při činu, oznámí bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 60 dnů podezření ze spáchání přestupku podle § 10 zákona o obecní policii příslušnému správnímu orgánu. Oznámení doloží důvody a důkazy (např. identifikační údaje osoby podezřelé ze spáchání přestupku), o které se podezření opírá.
- b) Pokud došlo ke spáchání přestupku, který je nebo i není strážník oprávněn projednat příkazem na místě, avšak pachatel se na místě nezdržuje, jeho totožnost nelze zjistit např. formou požádání o podání vysvětlení svědků protiprávního jednání, strážník bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 60 dnů oznámí podezření ze spáchání přestupku podle § 10 zákona o obecní policii s uvedením skutečností dokládajících, že přešůpek byl spáchán, příslušnému správnímu orgánu, ovšem bez uvedení identifikačních údajů pachatele.
- c) U přestupků, které je strážník oprávněn projednat příkazem na místě postupuje takto:

- za splnění všech podmínek uvedených v ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) uloží správní trest pokuty příkazem na místě,
 - pokud pachatel přestupku není ochoten zaplatit pokutu na místě nebo nejsou splněny další podmínky pro takový způsob projednání přestupku, oznámí bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 60 dnů podezření ze spáchání přestupku příslušnému správnímu orgánu a oznámení doloží důvody a důkazy, o něž se podezření opírá, včetně identifikačních údajů (totožnost) pachatele přestupku,
 - na Policii ČR předvede pachatele přestupku, který není schopen hodnověrně prokázat svoji totožnost za účelem jejího zjištění; po event. zjištění totožnosti uloží blokovou pokutu nebo postupuje způsobem uvedeným v předchozím bodě,
 - v případě, že se pachatel přestupku na místě nezdržuje a jeho totožnost nelze zjistit, oznámí podezření ze spáchání přestupku příslušnému orgánu v souladu s § 10 zákona o obecní policii (viz výše); oznámení doloží dostupnými důvody a důkazy, o něž se opírá.
- d) Ve všech výše uvedených případech může využít i další oprávnění a povinnosti podle § 11 až § 23, § 24a až 24c a § 26 zákona o obecní policii.

Zákon o silničním provozu

§ 124 odst. 13 zákona o silničním provozu stanoví, že příkazem na místě může obecní policie projednat přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodů 1, 3 až 14 a § 125c odst. 1 písm. g).

§ 125c odst. 1 písm. f) body 1, 3 až 14

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla:

1. drží v ruce nebo jiným způsobem **telefonní přístroj** nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,
3. překročí nejvyšší dovolenou **rychlost v obci o 20 km/h a více**,
4. překročí nejvyšší dovolenou **rychlost o 10 km/h a více**,
5. **nezastaví vozidlo** na signál, který jí přikazuje zastavit vozidlo nebo na pokyn **k zastavení** daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou (**pozor na zákaz činnosti v případě že přestupek byl spáchán úmyslně tím, že řidič nezastavil vozidlo na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na**

- bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou),
6. **ohrozí nebo omezí chodce**, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, nebo **nezastaví vozidlo** před přechodem pro chodce v případech, kde je povinna tak učinit, nebo **ohrozí chodce** přecházejícího pozemní komunikaci, **na kterou odbočuje**, nebo **ohrozí chodce při odbočování** na místo ležící mimo pozemní komunikaci, **při vjíždění** na pozemní komunikaci nebo při **otáčení** nebo **couvání**, (recidiva),
 7. předjíždí vozidlo v případě, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno,
 8. **nedá přednost v jízdě** v případě, kdy je k tomu povinna,
 9. **vjíždí na železniční přejezd** v případě, kdy je to zakázáno,
 10. na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla jede v protisměru nebo se otáčí nebo couvá na středním dělicím pásu nebo v místech, kde je pás přerušen,
 11. **neoprávněně označí vozidlo parkovacím průkazem** pro osoby se zdravotním postižením nebo **neoprávněně stojí** s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením,
 12. **není připoutána** na sedadle bezpečnostním pásem nebo při přepravě dítěte **nepoužije dětskou autosedačku** nebo **bezpečnostní pás** v případech, kdy to zákon o silničním provozu vyžaduje,
 13. nemá za jízdy na motocyklu nebo na mopedu na **hlavě nasazenou** nebo **řádně připevněnou ochrannou přilbu**,
 14. při **přejíždění** z jednoho **jízdního pruhu** do druhého **ohrozí** řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí.

§ 125c odst. 1 písm. g)

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích

- g) jako **přepravovaná osoba není za jízdy připoutána** na sedadle bezpečnostním pásem nebo **není za jízdy na motocyklu nebo mopedu na hlavě nasazenou** nebo **řádně připevněnou ochrannou přilbu**.

§ 124 odst. 13 zákona o silničním provozu dále stanoví, že příkazem na místě může obecní policie rovněž projednat přestupek podle tohoto zákona spáchaný

- a) porušením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích,
- b) nedovoleným zastavením nebo stáním vozidla na pozemní komunikaci,
- c) užitím vyhrazeného jízdního pruhu v rozporu s § 14 odst. 1 nebo nesplněním povinností stanovených v § 14 odst. 2,

- d) porušením pravidel pro chůzi, jízdu na jízdním kole, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířatech, vedení a hnaní zvířat nebo užívání osobního přepravníku,
- e) porušením povinnosti přepravované osoby, která se může aktivně podílet na jízdě vozidla, během jízdy nebo bezprostředně před jejím zahájením nepožití alkoholický nápoj nebo neužití jiné návykové látky nebo nezahájit jízdu v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, **nebo**
- f) porušením pravidel pro provoz v obytné, pěší, cyklistické nebo sdílené zóně.

a) porušením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích

V souladu s § 61 odst. 2 a 3 zákona o silničním provozu jde v prvním případě o úpravu provozu provedenou dopravními značkami, světelnými, popřípadě i doprovodnými akustickými signály nebo dopravními zařízeními a ve druhém případě o úpravu provedenou přenosnými dopravními značkami svislými, přechodnými dopravními značkami vodorovnými, světelnými signály a dopravními zařízeními. Podrobnosti jsou uvedeny v § 62 až 66 zákona o silničním provozu.

Při posouzení toho, zda došlo k porušení pravidel stanovených místní nebo přechodnou úpravou vycházíme z toho, že **pokud místní nebo přechodná úprava stanoví povinnost (příkaz, zákaz)** účastníkovi provozu na pozemních komunikacích chovat se určitým způsobem a **účastník provozu** na pozemních komunikacích **tuto povinnost nerespektuje**, pak je nutno splnění takové **povinnosti vynutit** i za použití zkrácené formy řízení o přestupku ze strany obecní policie.

b) nedovoleným zastavením nebo stáním vozidla na pozemní komunikaci

Vždy, když vozidlo zastaví nebo stojí v rozporu se zákonem o silničním provozu, je obecní policie takové protiprávní jednání oprávněna projednat.

Pojmy „zastavit“ a „stát“ jsou vymezeny v § 2 písm. n), o) a p) zákona o silničním provozu.

Jedná se zejména o porušení povinností podle § 25, § 27, § 36, § 39, § 39a a § 67 odst. 8 zákona o silničním provozu, ale i porušení povinnosti řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, ze kterých vyplývá neoprávněné (nedovolené) zastavení nebo stání [např. "Zákaz zastavení" (č. B 28), "Zákaz stání" (č. B 29), "Vyhrazené parkoviště" (č. IP 12), "Parkoviště" (č. IP 11a až č. IP 11g),

"Parkoviště s parkovacím kotoučem" (č. IP 13b), "Parkoviště s parkovacím automatem" (č. IP 13c), "Parkoviště P + R" (č. IP 13d), "Parkoviště K + R" (č. IP 13e), "Zóna s dopravním omezením" (č. IZ 8a), "Konec zóny s dopravním omezením" (č. IZ 8b), "Obytná zóna" (č. IZ 5a), „Konec obytné zóny“ (č. IZ 5b), "Pěší zóna" (č. IZ 6a), "Konec pěší zóny" (č. IZ 6b), „Zóna pro cyklisty“ (IZ 9a), „Konec zóny pro cyklisty“, „Žlutá klikatá čára" (č. V 12a), "Zákaz zastavení" (č. V 12c), "Zákaz stání" (č. V 12d), „Časově omezené stání“ (č. V 10g), neoprávněné stání na "Vyhrazeném parkovišti pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo těžce pohybově postiženou" (č. V 10f) apod.].

Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou nebo těžce pohybově postiženou

Podle právního názoru Ministerstva dopravy, pokud je parkovací místo:

- a) **zároveň označeno svislou** dopravní značkou IP 12 „Vyhrazené parkoviště“ se symbolem osoby na vozíku a **vodorovným značením** č. V 10f "Vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo těžce pohybově postiženou“, jedná se, v případě **neoprávněného stání** na takovém místě o přešůpek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 11. zákona o silničním provozu, který je možno projednat podle § 125c odst. 7 písm. c) cit. zákona,
- b) **označeno pouze jednou** z výše uvedených dopravních značek, jedná se, v případě **neoprávněného stání** na takovém místě o přešůpek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, z důvodu porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu (obecné úpravy), nikoliv o porušení § 67 odst. 8 cit. zákona.

Podle právního názoru Ministerstva vnitra, pokud řidič vozidla **neoprávněně zastaví** na vyhrazených parkovištích podle výše uvedeného písm. a) nebo b) a poruší tak povinnost podle § 67 odst. 8 zákona o silničním provozu, je strážník, s odkazem na § 124 odst. 13 písm. b) zákona o silničním provozu, takové protiprávní jednání projednat příkazem na místě podle § 125c odst. 1 písm. k) cit. zákona.

c) užitím vyhrazeného jízdního pruhu v rozporu s § 14 odst. 1 nebo nesplněním povinností stanovených v § 14 odst. 2

Pokud je **jízdní pruh vyznačen** dopravní značkou "Vyhrazený jízdní pruh" pro určitý druh vozidel, **platí pro řidiče ostatních vozidel obdobně § 13 odst. 2** zákona o silničním provozu. K tomu je třeba uvést, že na tramvajový pás v úrovni vozovky se smí v podélném směru vjet jen při objíždění, předjíždění, odbočování, otáčení, vjíždění na pozemní komunikaci, nebo vyžadují-li to zvláštní okolnosti, například není-li mezi tramvajovým pásem a okrajem vozovky dostatek místa. Na tramvajový pás zvýšený nad nebo snížený pod úroveň vozovky nebo od vozovky jinak oddělený například obrubníkem se smí

přejíždět jen příčně, a to na místě k tomu přizpůsobeném; přitom při vjíždění na tramvajový pás nesmí řidič ohrozit ani omezit v jízdě tramvaj.

Pokud je **vyhrazený jízdní pruh vyznačen na tramvajovém pásu**, platí rovněž povinnost uvedená v **§ 21 odst. 7** zákona o silničním provozu. Přitom platí, že tramvaj, která při odbočování nebo jiné změně směru jízdy křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé nebo levé straně a dává znamení o změně směru jízdy, má přednost v jízdě.

Jízdní pruh nelze vyhradit pro motocykly.

Pokud řidič **vozidla, pro které je vyhrazen jízdní pruh, přejíždí z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu**, řidič vozidla jedoucí v tomto pruhu mu to musí umožnit snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla.

Řidič vozidla ve vyhrazeném jízdním pruhu je povinen dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče ostatních vozidel.

d) porušením pravidel pro chůzi, jízdu na jízdním kole, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířatech, vedení a hnaní zvířat nebo užívání osobního přepravníku

- **pohybem chodce** na pozemní komunikaci odporujícím pravidlům provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 53 až 55 zákona o silničním provozu,
- nedovoleným vedením **jízdního kola** nebo jízdou na něm v rozporu s pravidly provozu na pozemních komunikacích
- nedovoleným způsobem použití **lyží, kolečkových bruslí a podobných prostředků na chodníku** (např. osobního přepravníku);
- jedná se o porušení § 7 odst. 1 písm. c) a d), § 29, § 53 až 60a zákona o silničním provozu, ale i porušení povinnosti řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu [např. "Zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech" (č. B 1), "Zákaz vjezdu všech vozidel" (č. B 2), "Zákaz vjezdu jízdních kol" (č. B 8), "Stezka pro chodce" (č. C 7a), „Pěší zóna" (č. IZ 6a), "Konec pěší zóny" (č. IZ 6b), "Signál s červeným světlem „Stůj!“ (č. S 1), "Dvě červená střídavě přerušovaná světla signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení" (č. S 14a), "Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu" (č. S 8a) atd.],
- porušení pravidel **jízdy na zvířatech**, vedení a hnaní zvířat na pozemní komunikaci podle § 60 zákona o silničním provozu,
- porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích ostatními řidiči **nemotorových vozidel**.

e) porušením povinnosti přepravované osoby, která se může aktivně podílet na jízdě vozidla, během jízdy nebo bezprostředně před jejím zahájením nepožít alkoholický nápoj nebo neužít jinou návykovou látku nebo nezahájit jízdu v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky

Zákon o silničním provozu v § 9 stanoví povinnosti **přepravované osoby**. V tomto případě se **přepravovanou osobou** rozumí ten, kdo se může **aktivně podílet na jízdě vozidla** (zejména šlapáním, bržděním, negativním ovlivňováním rovnováhy vozidla a obdobným způsobem). Taková přepravovaná **osoba nesmí** během jízdy a bezprostředně před jejím zahájením **požít alkoholický nápoj** nebo **užít jinou návykovou látku** nebo **zahájit jízdu** v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Pro posouzení ovlivnění přepravované osoby jinou návykovou látkou se použije § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu.

Dále pak platí, že **přepravovaná osoba** je povinna **podrobit se** rovněž na výzvu **strážníka obecní policie vyšetření** podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není **ovlivněna alkoholem** nebo jinou **návykovou látkou**.

f) porušením pravidel pro provoz v obytné, pěší, cyklistické nebo sdílené zóně

Pravidla chování (práva a povinnosti) účastníků provozu na pozemních komunikacích, případně i ostatních osob na těchto místech stanoví zákon o silničním provozu. Primárně se jedná o ustanovení § 39 až 40.

Další povinnosti jsou uvedeny v § 23 (vjíždění na pozemní komunikaci), § 58 (možnost jízdy dětí na kole bez ohledu na jejich věk), § 60a (užívání/jízda na osobním přepravníku) a § 67 („oprávnění“ vozidel označených parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i do pěší zóny v jednotlivých a naléhavě nutných případech) zákona o silničním provozu.

Zákon o přestupcích ve vztahu k provozu na pozemních komunikacích

Podle § 91 odst. 2 zákona o přestupcích pokutu příkazem na místě může kromě příslušného správního orgánu uložit ... strážník obecní policie za přestupek, jehož projednání je v působnosti obce, za přestupek proti občanskému soužití, pokud nebyl spáchán porušením zákona o silničním provozu, a za **přestupek proti pořádku ve státní správě spáchaný neoprávněným stáním vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v**

souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.

V souladu s ustanovením § 23 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, totiž obec může v nařízení obce vymežit oblasti obce, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užit za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy k stání silničního motorového vozidla v obci na dobu časově omezenou, nejvýše však na dobu 24 hodin. V nařízení obec stanoví způsob placení sjednané ceny a způsob prokazování jejího zaplacení. Místní komunikace nebo jejich určené úseky musí být označeny příslušnou dopravní značkou, tj. parkoviště s parkovacím kotoučem (dopravní značka č. IP 13b) nebo parkoviště s parkovacím automatem (dopravní značka č. IP 13c).

Řidič, který zaparkoval vozidlo na takto označeném parkovišti a nesplnil podmínky stanovené v nařízení obce, je podezřelý ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu).

Postup strážníka při ukládání správního trestu pokuty příkazem na místě podle zákona o silničním provozu

§ 125c zákona o silničním provozu - Přestupky fyzických osob

(6) Zákaz činnosti se uloží na dobu

...

d) od 4 do 6 měsíců

1. tomu, kdo spáchal přestupek podle **odstavce 1 písm. f) bodu 5 úmyslně** tím, že **nezastavil vozidlo na pokyn k zastavení vozidla daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou** (tedy i strážníkem obecní policie), ...

(7) Příkazem na místě lze uložit pokutu

- a) **do 1 500 Kč** za přestupek podle **odstavce 1 písm. k)**,
- b) **od 1 500 Kč do 2 000 Kč** za přestupek podle **odstavce 1 písm. f) bodu 4, 12, 13, 14 nebo 16 nebo písm. g)**,
- c) **od 2 500 Kč do 3 500 Kč** za přestupek podle **odstavce 1 písm. a) bodu 3, písm. b), písm. f) bodu 1, 3, 6, 8, 11 nebo 17, písm. h) bodu 1 nebo písm. i) bodu 2 nebo 3, nebo**

- d) od **4 500 Kč** do **5 500 Kč** za přešupek podle **odstavce 1 písm. f) bodu 5, 7, 9 nebo 10** nebo písm. h) bodu 2 nebo 3.

Pravidla projednávání přešupků podle § 125e zákona o silničním provozu z pohledu obecní policie

- a) Obecně přešupky projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- b) **Přešupky nelze vyřešit domluvou, s výjimkou přešupků podle § 125c odst. 1 písm. k).**
- c) **Příkazem na místě** lze projednat pouze **přešupky** uvedené v **§ 125c odst. 7** nebo přešupek podle § 125f odst. 1.
- d) **Přešupek**, za který se ukládá **zákaz činnosti**, **nelze projednat příkazem na místě**. To znamená, že pokud strážník odhalí přešupek podle **§ 125c odst. 1 písm. f) bod 5.**, který byl spáchán **úmyslně**, nemůže věc projednat uložením správního trestu pokuty příkazem na místě.
- e) Od uložení **správního trestu nelze** v rozhodnutí o přešupku **upustit** nebo **podmíněně upustit**; ustanovení zákona o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich upravující upuštění od uložení správního trestu, který by jinak měl být uložen ve společném řízení, tím není dotčeno.
- f) Strážník nemusí posuzovat tzv. recidivu vybraných přešupků.
- g) Pokuty vybírá orgán, který je uložil.

3. ZÁKON O PODMÍNKÁCH PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Přístup do (centrálního) registru silničních vozidel

Obecní policie oprávněna na základě § 5 odst. 4 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, vstupovat do registru silničních vozidel s výjimkou silničních vozidel členů diplomatické mise. Ministerstvo dopravy umožní obecní policii nepřetržitý dálkový přístup k informacím z registru silničních vozidel, v rozsahu nezbytném ke zjištění:

- totožnosti provozovatele vozidla, kterým byl na území obce spáchán přešupek, nebo
- k ověření údajů z osvědčení o registraci vozidla podle zákona o silničním provozu a podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

Obecní policie je tedy oprávněna do registru silničních vozidel vstupovat pouze v souvislosti s řešením protiprávních jednání, tedy přešupků podle zákona o silničním provozu a při výkonu kontrolní činnosti, resp. odhalování přešupků na úseku taxislužby podle zákona o silniční dopravě.

4. ZÁKON O SILNIČNÍ DOPRAVĚ

Podle § 4 odst. 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost stanovenou v obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje.

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů v § 21b (Zmocnění obce) stanoví, že obec může stanovit obecně závaznou vyhláškou pro stanoviště vozidel taxislužby zřízených obcí podmínky užívání stanoviště a provozní řád upravující v souladu s místními podmínkami pravidla provozu na stanovišti. Dále pak může obecně závaznou vyhláškou stanovit dopravcům jako podmínku pro zahájení nebo nabízení přepravy na území obce splnění zvláštních požadavků na vozidla taxislužby, kterými mohou být požadavky na maximální rozměry vozidla, maximální zdvihový objem motoru, stupeň plnění emisní úrovně nebo druh paliva. Zvláštní požadavky na vozidla taxislužby nesmí zvýhodňovat určitého výrobce, tovární značku nebo typ vozidla.

Podle § 36 odst. 6 zákona o silniční dopravě přestupky podle § 34e odst. 2 může projednat příkazem na místě strážník obecní policie.

Jedná se o tyto přestupky řidiče taxislužby:

- a) v rozporu s § 21c odst. 8 nebo § 35h odst. 6 neodevzdá neplatný nebo zadržený průkaz řidiče taxislužby dopravnímu úřadu,
- b) v rozporu s § 21d odst. 1 vykoná práci řidiče taxislužby vozidlem, které není vozidlem taxislužby zapsaným v evidenci vozidel taxislužby pro něj, je-li sám dopravcem, nebo pro dopravce, k němuž má vztah podle § 21 odst. 3 písm. a), ani vozidlem cestujícího,
- c) v rozporu s § 21d odst. 1 písm. a) vykoná práci řidiče taxislužby vozidlem, které není označeno evidenční nálepkou vozidla taxislužby,
- d) v rozporu s § 21d odst. 2 při poskytování přepravy vozidlem cestujícího nevydá cestujícímu doklad o přepravě, pokud o něj cestující požádal, nebo u sebe nemá průkaz řidiče taxislužby nebo doklad o oprávnění dopravce k podnikání ani jeho kopii,
- e) při nabízení nebo poskytování přepravy, včetně činností s tím souvisejících, vozidlem taxislužby nemá ve vozidle umístěn průkaz řidiče taxislužby způsobem stanoveným v § 21d odst. 3,
- f) v rozporu s § 21d odst. 4 písm. a) užije vozidlo, které není viditelně a čitelně označeno střešní svítilnou nebo údaji o dopravci,
- g) v rozporu s § 21d odst. 4 písm. b) neobsluhuje řádně taxametr nebo nezajistí zaznamenání skutečného průběhu přepravy,
- h) v rozporu s § 21d odst. 4 písm. c) nepořídí ihned po ukončení přepravy jako výstup z tiskárny taxametru záznam o přepravě obsahující předepsané náležitosti,

- i) v rozporu s § 21d odst. 4 písm. d) nevydá na požádání cestujícímu doklad o přepravě pořízený jako výstup z tiskárny taxametru obsahující předepsané náležitosti,
- j) v dokladu o přepravě vydaném podle § 21d odst. 2 nebo § 21d odst. 4 písm. d) uvede nepravdivé údaje,
- k) v rozporu s § 21d odst. 5 užije vozidlo označené střešní svítilnou podle § 21 odst. 4 písm. a) bodu 1, nápisem TAXI nebo jiným způsobem zaměnitelným s tímto označením nebo
- l) v rozporu s § 35h odst. 5 vykoná práci řidiče taxislužby v době, kdy má zadržený průkaz řidiče taxislužby.

Podle § 21c odst. 9 zákona o silniční dopravě osoba pověřená výkonem státního odborného dozoru, příslušník Policie České republiky nebo strážník obecní policie je oprávněn odebrat neplatný průkaz řidiče taxislužby.

V souladu s § 37 odst. 2 zákona o silniční dopravě obecní policie nebo orgány Policie České republiky při odhalování přestupků na úseku taxislužby podle tohoto zákona kontrolují, zda je vozidlo taxislužby stanoveným způsobem označeno a vybaveno, zda je taxislužba provozována způsobem předepsaným tímto zákonem a zda řidič taxislužby dodržuje povinnosti stanovené tímto zákonem. Řidič taxislužby je povinen umožnit strážníkům obecní policie nebo policistům výkon tohoto oprávnění.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že strážník obecní policie má možnost zadržet průkaz řidiče taxislužby na místě výkonu státního odborného dozoru, pokud má kontrolní orgán důvodné pochybnosti o tom, že je průkaz platný. **Neplatný průkaz** se zašle dopravnímu úřadu příslušnému podle trvalého, dlouhodobého, přechodného nebo jiného povoleného pobytu řidiče.

Vedle oprávnění projednávat přestupky je třeba dále věnovat pozornost oprávněním obecní policie/strážníka podle § 21c odst. 7 (odebrání neplatného průkazu řidiče taxislužby) – viz výše, § 34 odst. 4 (povinnost řidiče vozidla umožnit i obecní policii přístup k záznamovému zařízení a taxametru), § 35c, § 35d a § 35g (vybírání kaucí, zabránění v jízdě), § 35h (zadržení průkazu řidiče taxislužby), podle výše zmíněného § 36 (ukládání pokut příkazem na místě) a podle § 37 odst. 2 (kontrolní pravomoc obecní policie v oblasti taxislužby) zákona o silniční dopravě.

5. ZÁKON O POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Zákon č 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů v § 43, který je společným ustanovením k § 42a a 42b, v odstavci 2 **věť poslední** stanoví, že **přestupky podle § 42a odst. 1 písm. a), b), g), h), i), j) a k)** může projednat **příkazem na místě obecní policie** nebo Policie České republiky.

Jedná se o tyto přestupky fyzických osob, kdy taková osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 19 odst. 1 **omezí obecné užívání dálnice, silnice, místní komunikace nebo veřejně přístupné účelové komunikace** nebo bez povolení podle § 24 nebo v rozporu s tímto povolením neoprávněně zřídí objížďku nebo neoznačí uzavírku nebo objížďku,
- b) v rozporu s § 25 odst. 1 až 7 **užije bez povolení zvláštního užívání dálnici, silnici nebo místní komunikaci** jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, anebo nedodrží podmínky stanovené v povolení zvláštního užívání nebo v opatření obecné povahy podle § 24b, ...
- g) **znečistí nebo poškodí dálnici, silnici nebo místní komunikaci**, její součást nebo příslušenství, nebo veřejně přístupnou účelovou komunikaci s vozovkou,
- h) **poškodí veřejně přístupnou účelovou komunikaci** bez vozovky takovým způsobem, že znemožní její obecné užívání,
- i) **na dálnici, silnici nebo místní komunikaci provádí činnost**, která je podle § 19 odst. 2 písm. a) až h) **zakázána**,
- j) **na veřejně přístupné účelové komunikaci provádí činnost**, která je na ní podle § 19 odst. 3 **zakázána**,
- k) **bez průtahů neodstraní jí způsobené znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace**, ani neprodleně místo takového znečištění alespoň provizorně neoznačí nebo neprodleně takovou závadu neoznámí vlastníku, popřípadě správci pozemní komunikace. ...

K problematice **vraků** uvádíme, že strážník v těchto případech nevykonává, ve smyslu zákona o pozemních komunikacích (zejména § 19c), žádné specifické činnosti. Jeho úkony budou spočívat pouze v tom, že v případě nálezu vraku na pozemní komunikaci oznámí tuto skutečnost s příslušným podkladovým materiálem (např. fotodokumentace, údaje registrační značky apod.) příslušnému vlastníku komunikace, který dále postupuje podle příslušných ustanovení zákona.

Poněkud jiná situace však nastane, jedná-li se o vozidlo, na které byl přiložen technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla a ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho přiložení nikdo nepožádal o jeho odstranění. Potom strážník postupuje podle § 17a odst. 6 zákona o obecní policii.

Samotnou fyzickou likvidaci „vraku“ upravuje zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností.